

DAV PUBLIC SCHOOLS, ODISHA ZONE
PERIODIC ASSESSMENT- 1, 2023-24

- Please check that this question paper contains 03 printed pages.
- Check that this question paper contains 8 questions.
- Write down the serial number of question in the left side of the margin before attempting it.
- The students will read the question paper only and will not write any answer on the answer script during this period

CLASS-VI
SUBJECT- LOWER SANSKRIT

Time- 1hr. 30 min

Maximum Marks- 40

1. अधोलिखितानुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

एकः काकः अस्ति । सः तुषार्तः अस्ति । एकदा सः जलं पातुं इतस्ततः भ्रमति । परन्तु कुत्रापि जलं न प्राप्नोति । सः काकः वने एकं घटं अपश्यत् । घटे स्वल्पं जलं आसीत् । काकः जलं पातुम् असमर्थः आसीत् । सः प्रस्तरखण्डानि आनीय जले पातयति । जलस्य स्तरः उपरि आगच्छति । अन्ते सः जलं पित्वा गच्छति ।

I. एकपदेन उत्तरत

[1×2=2]

(i) कः तुषार्तः अस्ति ?

(ii) सः काकः जलं पातुं कुत्र भ्रमति ?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत।

[2×1=2]

सः काकः कानि आनीय जले पातयति ?

III. निर्देशानुसारम् उत्तरत ।

[½×2=1]

(i) " एकः काकः अस्ति ।" इत्यत्र किम् क्रियापदम् ?

(क) काकः (ख) एकः (ग) अस्ति

(घ) सः

(ii) " स्वल्पं जलं " इत्यत्र किम् विशेषणपदम् ?

(क) वहवः (ख) स्वल्पं (ग) जलं

(घ) पवित्रा

2. चित्रानुसारं मञ्जूषातः उचितपदैः रिक्त-स्थानानि पूर्यत।

[1×5=5]

(i) बालः _____ ।

(ii) बालाः _____ ।

(iii) बालः _____ ।

(iv) बालः _____ ।

(v) बालः _____ ।

क्रीडन्ति, लिखति, पठति, नमति, चलति,

3. निर्देशानुसारं वर्णसंयोजनं विन्यासं वा कुरुत।

[1×5=5]

(i) ह्+अ+र्+इ+ण्+अः = _____ ।

(ii) विशालः= व्+इ+ _____ +आ+ल्+अः ।

(iii) क्+आ+क्+अः = _____ ।

(iv) बालकः = ब्+आ+ _____ +अ+क्+अः

(v) पठति = प्+अ+ _____ + अ+त्+इ

4. विकल्पेभ्यः उचितशब्दरूपं चित्वा लिखत-

[1×5=5]

(i) _____ फलानि खादन्ति। (बालकः/ बालकाः)

(ii) _____ पठति । (छात्राः/ छात्रः)

(iii) _____ गर्जन्ति । (सिंहः / सिंहाः)

(iv) _____ नमति । (बालः / बालाः)

(v) _____ लिखन्ति (लेखकः / लेखकाः)

5. विकल्पेभ्यः उचितधातुरूपं चित्वा लिखत-

[1×5=5]

(i) बालकः _____ । (क्रीडति / क्रीडन्ति)

(ii) छात्राः _____ । (पठति / पठन्ति)

(iii) बालः _____ । (लिखति / लिखन्ति)

(iv) हरिणाः _____ । (भ्रमति / भ्रमन्ति)

(v) विडालः _____ (गच्छति / गच्छन्ति)

6. अधोलिखितानुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

एषः विद्यालयः अस्ति। एषः मम विद्यालयः अस्ति। मम विद्यालयः सुन्दरः अस्ति। अहं प्रतिदिनं विद्यालयं गच्छामि। अहं विद्यालये प्रतिदिनं पाठं पठामि। विद्यालये मम अनेकानि मित्राणि सन्ति। अहं मित्रैः सह क्रीडामि। अस्माकं विद्यालये अनेकानि चित्राणि सन्ति। चित्राणि सुन्दराणि सन्ति। वयं मिलित्वा सुन्दराणि चित्राणि पश्यामः।

I. एकपदेन उत्तरत-

[1×2=2]

(क) मम विद्यालयः कीदृशः अस्ति ?

(ख) अहं प्रतिदिनं कुत्र गच्छामि?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत-

[2×1=2]

अहं कैः सह क्रीडामि ?

III. निर्देशानुसारम् उत्तरत-

[½×2=1]

(क) "अनेकानि मित्राणि" अनयोः किम् विशेषणम् ?

- (i) अनेकानि (ii) मित्राणि (iii) सन्ति (iv) विद्यालयः
 (ख) "अहं मित्रैः सह क्रीडामि" अत्र क्रियापदं किम् ?
 (i) अहम् (ii) मित्रैः (iii) क्रीडामि (iv) सह

7. मञ्जूषातः उचितविशेष्यपदैः रिक्त-स्थानानि पूरयत- [1×5=5]

- (i) पुरःपुरः = _____ ।
 (ii) प्रयच्छ = _____ ।
 (iii) जयः = _____ ।
 (iv) भूमिः = _____ ।
 (v) रणे = _____ ।

विजयः, अग्ने-अग्ने, पृथ्वी, युद्धे, देहि

8. विकल्पेभ्यः उचित-उत्तरं चित्वा लिखत- । [1×5=5]

पुरः पुरः प्रगच्छ रे

(i) _____ मातृवन्दनम्।

स्व-जन्म भूमि रक्षणे

प्रयच्छ वीर ! (ii) _____ ॥

(iii) _____ कुरु समुन्नतम्

तवास्तु मा क्वचिद् भयम् ।

पुरः पुरः (iv) _____ रे

प्रगाय (v) _____ ॥

मातृवन्दनम् , प्रगाय, प्रगच्छ , जीवनम्, शिरः,

BONUS

1. अधोलिखितानुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

अत्र एकः हरिणः अस्ति। हरिणः वने भ्रमति । हरिणः वृक्षस्य नीचैः घासम् खादति। एकः तत्र आगच्छति। हरिणः शवरम् पश्यति। हरिणः दूरे धावति। शवरः हरिणम् मारयितुम् इच्छति। तदैव एकः बालकः तत्र आगच्छति । बालकः शवरस्य समीपे गच्छति कथयति च। हरिणम् मा मारय । अहम् हरिणम् पालयामि । एषः हरिणः अतिसरलः अस्ति। एषः अतिप्रियः अस्ति।

प्रश्नाः

[1×4=4]

- हरिणः कुत्र भ्रमति ?
- हरिणः कुत्र घासम् खादति ?
- कः हरिणम् मारयितुम् इच्छति ?
- कः अतिसरलः अस्ति ?